

Årsredovisning

År 2024

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	6
Allmänt om verksamheten	6
Information om Synskadades Riksförbund	6
SRF:s stadgeenliga ändamål	6
Organisation	7
Organisationsrådet	7
Förbundsstyrelsen och förtroendemannaorganisationen	7
Rikskansliet	9
Betydande samarbeten och representation	9
Väsentliga händelser under räkenskapsåret	10
Påverkansarbete	11
Individstöd	13
Internationell verksamhet	13
Uppdragsverksamhet	15
Kommunikation	16
Långsiktig finansiering	17
Bidrag från Synskadades stiftelse	18
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång	19
Resultat och ställning	19
Finansiella instrument	21
Hållbarhetsupplysningar	22
Framtida utveckling	23
Organisationsutveckling och intressepolitisk påverkan	23
Kansliet	23
Stöd till forskning och utveckling	24
Effektrapport 2024	25
Vi vill uppnå	25
Hur vi verkar	25
Våra strategier för förändring	25
Vår kapacitet och organisationer	25
Målstyrning, uppföljning och lärande	25
Vårt globala engagemang	25
Disposition av årets resultat	26
Resultaträkning	27
Balansräkning – Tillgångar	28
Balansräkning – Eget kapital och skulder	29

Förändring av eget kapital.....	30
Specifikation av ändamålsbestämda medel 2024-12-31.....	30
Kassaflödesanalys	32
Investeringsverksamheten	33
Tilläggsupplysningar	34
Redovisnings- och värderingsprinciper	34
Förbundsavgifter	34
Gåvor och bidrag.....	34
Övriga intäkter	35
Verksamhetskostnader	35
Balansräkningen	35
Immateriella anläggningstillgångar.....	35
Materiella anläggningstillgångar.....	35
Finansiella anläggningstillgångar.....	36
Kortfristiga placeringar	36
Varulager.....	36
Ändamålsbestämda medel	36
Leasing.....	37
Kassaflödesanalys	37
Noter	38
Not 1 - Förbundsavgifter	38
Not 2 - Gåvor	38
Not 3 – Bidrag	38
Not 4 - Operationell leasing.....	39
Not 5 - Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen	40
Medelantalet anställda.....	40
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare på balansdagen.....	40
Not 6 - Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	41
Not 7 - Upplysning om revisionsarvode och kostnadsersättning.....	41
Not 8 - Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	42
Not 9 - Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	42
Not 10 - Inkomstskatt.....	42
Not 11 - Immateriella anläggningstillgångar	43
Not 12 - Materiella anläggningstillgångar	43
Not 13 - Andelar i bostadsföreningar	44
Not 14 - Långfristiga värdepappersinnehav	44

Not 15 - Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	45
Not 16 - Likvida medel.....	46
Not 17 - Skuld, erhållna ej utnyttjade bidrag	46
Not 18 - Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	46
Not 19 - Ansvarsförbindelse.....	47
Not 20 - Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång	47
Not 21 - Definition av nyckeltal	47
Underskrifter	48

Styrelsen för Synskadades Riksförbund avger härmed årsredovisning för perioden 2024-01-01 - 2024-12-31, föreningens 135:e räkenskapsår.

Årsredovisningen är upprättad i tusental kronor om inte annat anges.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

I årsredovisningen står förkortningen SRF för Synskadades Riksförbund.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Information om Synskadades Riksförbund

SRF är en ideell förening och intresseorganisation av synskadade, både blinda och synsvaga. Organisationen bildades 1889 under namnet De Blindas Förening och ombildades 1977 till Synskadades Riksförbund.

Vi har slutit oss samman i Synskadades Riksförbund för att utifrån tanken om alla människors lika värde gemensamt hävda synskadades rätt till delaktighet och jämlikhet på alla områden samt skapa social gemenskap och stödja varandra, så att vi kan leva ett aktivt och självständigt liv.

Synskadades Riksförbund är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation som tar avstånd från all form av diskriminering.

Organisationsnummer: 802007-3436

Säte: Enskede, Sverige

Svensk insamlingskontroll: SRF innehar 90-konto sedan 2003

Giva Sverige: medlemskap i branschorganisation, insamling sedan 2023

Skatteverket: gåvor till SRF ger avdragsrätt

Bolagsverket - verkliga huvudmän: förbundsstyrelsen

SRF:s stadgeenliga ändamål

Vi stärker den interna demokratin genom information och erfarenhetsutbyte, medlems- och funktionärsutbildning samt möjligheter att överlägga i för synskadade angelägna frågor. Med utåtriktad information, opinionsbildning, påverkansarbete och egna verksamheter verkar vi för synskadades rätt till habilitering och rehabilitering, utbildning och arbete, en aktiv och meningsfull fritid, möjlighet att röra sig fritt i samhället samt tillgång till information och kommunikation genom digital teknik och andra för synskadade användbara medier.

Vi arbetar för att nå alla synskadade i Sverige med information och erbjudande om medlemskap, främjar ögonvård och ögonforskning samt har samarbete med synskadeorganisationer i hela världen.

Organisation

Alla medlemmar är anslutna till Synskadades Riksförbund.

Medlemmarna väljer själva genom sin medlemsavgift vilken/vilka lokalföreningar, distrikt och/eller branschföreningar medlemskapet ska tillhöra.

Förbundet är en treplansorganisation med 106 (110) lokalföreningar, 23 (23) distrikt och ett riksförbund. 11 (11) nationella branschföreningar av synskadade är anslutna till riksförbundet.

Samtliga föreningar i förbundet är juridiska personer med egna organisationsnummer.

Medlemmar

Vi är en intresseorganisation av och för synskadade, både blinda och synsvaga, med medlemmar över hela landet. Våra medlemmar är i huvudsak personer med egen synnedsättning eller vårdnadshavare till barn med synskada. Därtill finns stödjande medlemmar, fysiska eller juridiska personer som delar våra värderingar och vill bidra till vårt arbete.

Organisationsrådet

Organisationsrådet består av ombud för distrikt och branschföreningar. Organisationsrådet är tillsammans med kongressen riksförbundets högsta beslutande organ som granskar förbundsstyrelsens arbete och är därtill ett organ för information, diskussion och beslut i frågor som ankommer på organisationsrådet samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter. Rådet har haft 1 sammanträde under året.

Förbundsstyrelsen och förtroendemannaorganisationen

Mellan kongresserna, som genomförs vart tredje år, leds SRF:s löpande arbete av en förbundsstyrelse som består av tretton ledamöter. Fram till årets kongress, som genomfördes i Göteborg dagarna 17–20 oktober, bestod förbundsstyrelsen av följande sammansättning:

Presidium

Niklas Mattsson, Fjärås, ordförande

Tiina Nummi Södergren, Huddinge, första vice ordförande

Alireza Ghanbar Alipour, Västra Frölunda, andre vice ordförande

Övriga ordinarie ledamöter

Dan Andersson, Kristinehamn, Linus Forsberg, Eslöv, Per Karlström, Sollentuna, Sam Motazed, Stockholm, Jenny Näslund, Umeå,

Maria Sjtång, Västervik, Anita Svenningsson, Jönköping,
Maria Thorstensson, Färlöv, Leif Westerlind, Ulricehamn och Christina
Lundgren, Valbo.

Den avgående förbundsstyrelsen hade 10 sammanträden under året.

På kongressen valdes följande personer in i den nya förbundsstyrelsen:

Presidium

Niklas Mattsson, Fjärås, ordförande

Gunilla Thomsson, Stockholm, första vice ordförande

Tiina Nummi Södergren, Huddinge, andre vice ordförande

Övriga ordinarie ledamöter

Erika Hudson, Stockholm, Jenny Näslund, Umeå, Linus Forsberg, Eslöv,
Neven Milivojevic, Solna, Peter Tjernberg, Sundsvall, Sam Motazed,
Stockholm, Christoffer Telin, Sundsvall, Maria Thorstensson, Färlöv, Per
Karlström, Sollentuna och Dan Andersson, Kristinehamn.

Den nya förbundsstyrelsen har under året haft 3 sammanträden.
Representanter för Riksorganisationen Unga med synnedsättning,
valberedningen och verksamhetsrevisorerna har bjudits in att vara
adjungerade till förbundsstyrelsens möten.

Arbetsutskottet, bestående av presidiet och 2 ambulerande
styrelseledamöter, har haft 4 möten under året.

Verksamhetsrevisorerna ska ha tillgång till föreningens alla handlingar
och löpande granska föreningens verksamhet samt styrelsens förvaltning
ur ett medlemsperspektiv. De har haft två egna sammanträden under
året, deltagit i Organisationsrådet och kongressen samt
förbundsstyrelsemöten. Därutöver har de haft telefon- och mailkontakt
med varandra.

Valberedningen har deltagit vid flera sammanträden under året, fysiskt
på förbundsstyrelsemöten och dels egna möten och däremellan telefon-
och mailkontakt under året.

Rikskansliet

SRF hyr kanslilokaler i Enskede strax söder om centrala Stockholm. På rikskansliet arbetade 52 (58) personer 2024. Av dessa var 21 (21) synskadade och 31 (37) seende.

Minskningen av antalet anställda beror på att ledarhundsverksamheten överläts till Myndigheten för Delaktighet 1 april efter ett riksdagsbeslut från 2022. I samband med överlåtelsen valde 7 medarbetare att följa med verksamheten till Myndigheten för Delaktighet.

Rikskansliet har haft en ledningsgrupp bestående av kanslichef, tre verksamhetschefer samt en HR-ansvarig. Ledningsgruppen har möte en gång per vecka. Ansvarig för förtroendemanna-organisationen är arbetande styrelseordföranden.

Betydande samarbeten och representation

Det är viktigt för SRF att samverka med andra organisationer för att påverka rättigheter för människor med funktionsnedsättning.

Synskadades riksförbund utser sju ledamöter till Synskadades stiftelse. Under 2024 har fem av de varit från förbundsstyrelsen. Enligt stiftelsens stadgar ska ordföranden i Synskadades Riksförbund erbjudas att vara stiftelsens ordförande. Synskadades stiftelse är ensam ägare till företaget Iris Förvaltning AB som i sin tur äger synskaderörelsens konferens- och rekreationsanläggning Almåsa Havshotell AB.

SRF har utsett eller nominerat personer i följande styrelser för företag, organisationer och stiftelser: Unik Försäkring, Föreningen För Synrehabilitering, European Blind Unions styrelse, MyRight, Nordiska ministerrådets funktionshinderråd, Synfrämjandet, Ögonfonden, Ebba Danelius stiftelse, Familjen Ahlstedts stiftelse, Gerda Roos-Bobergs stiftelse, Gustaf och Elsie Erssons Donationsfond, Margit Thyselius fond för blind ungdom, Otto Lundgrens stiftelse, Professor och fru J. G. Edgrens stiftelse, Stiftelsen Svenska Centralkommittén för Rehabilitering samt Talboksfonden.

SRF har nominerat personer till de statliga nämnderna punktskriftsnämnden och taltidningsnämnden. Vi har ett nära samarbete med studieförbundet Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) och SRF är även med som delägare i Ideell Arena.

Under 2024 har SRF haft representanter i följande samarbetsorgan och myndigheter: Arbetsförmedlingens samråd, Boverkets tillgänglighetsråd, Trafikverkets nationella tillgänglighetsråd, SJ:s funktionshinderråd, Myndigheten för delaktighets samråd, Myndigheten för tillgängliga mediers brukarråd, Polismyndighetens samverkansråd (består av brottsoffermyndigheten, åklagarmyndigheten, kriminalvården och domstolsverket), Post- och telestyrelsens samrådsgrupp, Socialstyrelsens funktionshindernämnd, Specialpedagogiska Skolmyndighetens intresseråd, Skolverkets samrådsgrupp, Regeringens funktionshindrersdelegation, Sveriges Televisions brukarråd (om uppläst text och syntolkning), Folkhälsomyndigheten, Skolinspektionen, Handikapp-historiska föreningen (HHF) samt Universitetskanslersämbetets samråd med funktionshinderorganisationerna.

SRF samarbetar även med bland annat Funktionsrätt Sverige, DHR, FSDB, Sveriges Civilförsvarsförbund (på uppdrag av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, MSB inom samhällskriskunskap) samt flera andra föreningar inom funktionshinderrörelsen.

SRF är medlem i MyRight som är den svenska funktionsrättsrörelsens organisation för internationellt utvecklingssamarbete och bistånd. SRF driver partnerskapsprojekt tillsammans med organisationer av och för personer med synnedstättning i Latinamerika och Afrika.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Det är oerhört glädjande att vi nu för tredje året i rad ökar i antalet medlemmar. Då blir vi fler som kan hjälpas åt att stötta varandra och påverka samhället i en positiv riktning för synskadade.

För att SRF inte bara ska kunna fortsätta, utan också växla upp, all vår viktiga verksamhet krävs långsiktig finansiering. Vår insamlingsverksamhet nådde nya nivåer och vår synlighet i social och reguljär media ökade.

Synskadades Riksförbund ska fortsätta att vara en förening som verkar både inåt och utåt. Vi behöver forum att samlas i och gemensamma berättelser. Under 2024 gjorde vi just detta, genom vår kongress i Göteborg. Där bestämdes inriktningen för kommande år, och förbundets ambitioner är fortsatt höga vilket bland annat fastslogs i det intressepolitiska program som antogs.

Under 2024 kunde vi utöka Synlinjens öppettider för att fler ska få råd och stöd. Detta ledde till att samtalen till Synlinjen ökade med 26 procent. Vi nådde också ett viktigt delmål i arbetet för bättre ledsagning genom tillkännagivandet till regeringen från en riksdagsmajoritet – en ny lag ska utredas. Vårt internationella arbete har fortsatt att göra skillnad för många människor i sämre bemedlade delar av världen.

Vårt förbunds överordnade uppgift är att göra livet för synskadade bättre i det stora såväl som det lilla.

Påverkansarbete

Genom ett omfattande intressepolitiskt arbete har SRF fortsatt att arbeta för att förbättra synskadades förutsättningar att leva ett rikt och självständigt liv på rättvisa villkor. Vi belyser behov, brister och möjligheter i samhället för politiker, beslutsfattare och allmänhet. De områden som prioriterats under 2024 är ledsagning, färdtjänst, arbetsmarknad och digitalisering.

Ledsagning och färdtjänst

För många synskadade är pandemin inte över. Allt fler nekas ledsagning och färdtjänst med konsekvensen att människor isoleras i sina hem. SRF har lyft frågan om rätt till ledsagning och färdtjänst genom medieuppmärksamhet, debattartiklar och möten med politiker.

Riksdagen har ställt sig bakom kravet på en utredning om en särskild ledsagningslag och SRF har fortsatt att trycka på för att den ska förverkligas.

Eftersom regeringen inte har gett några besked om vare sig färdtjänst eller ledsagning har nya kontakter tagits med ansvariga ministrar. Vi har uppvaktat både socialministern och socialtjänstministern med nya propåer om att lagändringar är nödvändiga. Vidare har frågorna lyfts i ett öppet brev till Sveriges statsminister, som antogs vid SRF:s kongress i oktober. Där beskrivs hur flera allvarliga försämringar slår mot personer med synnedsättning och att det nu krävs en frihetsreform för att återupprätta insatser som tidigare varit självklara. Färdtjänstfrågan har också konsekvent lyfts i en rad möten med politiker under året och infrastrukturministern har fått frågor i riksdagen om vad regeringen gör med de förslag till lagändringar som myndigheten Trafikanalys föreslagit.

Men vi har också under året märkt ett gryende politiskt intresse för våra prioriterade frågor. Fler politiker vet lite mer om de svårigheter personer med synnedsetning möter. Ett kvitto på det är att en majoritet i riksdagen ställde sig bakom kravet på en utredning av en särskild ledsagningslag. De många enskilda fall som tagits upp av media har också betydelse. I särskilt två mycket uppmärksammade fall har vi sett hur allmänheten reagerat över att personer med synnedsetning inte får det stöd de borde få. Det har också lett till att kommunala beslut har ändrats till förmån för enskilda som SRF på olika sätt har stöttat.

För att nå fler politiker har vi uppmanat distrikten att anordna träffar med sina riksdagsledamöter för respektive län i syfte att lyfta frågorna med dem. Distrikten har även uppmuntrats att intensifiera det lokala arbetet genom att försöka påverka kommuner och regioner att tillämpa nuvarande lagstiftning mer generöst.

Arbetsmarknad

SRF har fokuserat på digital delaktighet i arbetslivet, snabbare hantering av arbetshjälpmedel samt bättre stöd från Arbetsförmedlingen. Påverkansarbetet, som har riktats mot Arbetsmarknadsdepartement, den nya generaldirektören för Arbetsförmedlingen med flera, har resulterat i ett antal regeringsuppdrag, bland annat att korta väntetiden på Arbetsförmedlingen för att få tillgång till stödinsatser och en aktiv användning av lönebidraget för att fler ska få anställning.

Digitalt utanförskap

SRF har arbetat för att belysa och motverka digitalt utanförskap bland synskadade. Vi måste få samma tillgång till digitala tjänster och teknik som alla andra. Arbetet har bland annat inneburit inspel till Post- och Telestyrelsen samt public serviceutredningen. SRF har deltagit i webinarier med PTS, haft dialoger med Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) om e-böcker samt varit i kontakt med aktörer som banker och e-handelsföretag. Vi har också arbetat för att möjligheten till personlig service för den som inte kan nyttja digitala tjänster ska lyftas på den politiska agendan.

Utöver de prioriterade områdena har vi även arbetat med att flytta fram positionerna inom områdena jämlik skola och utbildning, habilitering och rehabilitering, krisberedskap, kultur och media, krisberedskap, stationsutrop och ledarhundsfrågor. Mer information återfinns i verksamhetsberättelsen.

Individstöd

Synlinjen har sedan lanseringen stadigt växt och 2024 registrerades 1 283 ärenden. I utbildningen Digitala Barnbarn deltog under året 22 personer i fyra olika distrikt.

SRF genomförde en träff för 18 anhöriga till barn med synnedsättning på Almåsa havshotell den 12–13 april. Årets syskonträff ägde rum på Almåsa den 24–25 maj. Fem familjer deltog och det var totalt 17 deltagare. På vårt sommarläger deltog 36 barn och ungdomar fyra av lägerledarna hade en egen synnedsättning. På vårt Kulturläger under höstlovet, deltog 17 barn.

Under året erbjöd vi två föreläsningar med fyra olika föreläsare med inriktning på föräldraskap för föräldrar med synskadade barn. Med vår resebyrå SRF GO reste 80 personer på våra gruppresor tillsammans med 30 ledsagare. Vi fick 22 ansökningar om bidrag för att skraddarsy egen resa varav 13 personer beviljades bidrag.

Internationell verksamhet

Nordiskt samarbete

Synskadades Riksförbund har fortsatt sitt engagemang i Nordiska Samarbetskommittén (NSK). Under året har både digitala och fysiska möten genomförts, bland annat i Stockholm och Helsingfors. Arbetsgrupperna inom NSK har bland annat fokuserat på digital delaktighet, jämlikhet, ungdomsfrågor och våldsfrågor. Dessutom har vi deltagit i planeringen av en utvidgad nordisk konferens i Norge.

Europeiskt samarbete

Vi deltog i European Blind Union (EBU):s generalförsamling i Lissabon och har varit aktiva i flera av organisationens arbetsgrupper, bland annat inom digitalisering och punktskrift. Maria Thorstensson som ingår i SRF:s styrelse valdes till generalsekreterare för EBU, vilket stärker vår röst i det europeiska samarbetet. Vi har även varit engagerade i European Disability Forum (EDF) och EU:s Disability Platform, där vi har arbetat för att lyfta synskadades behov i EU:s funktionshinderpolitik.

Internationellt utvecklingssamarbete

Genom vårt internationella arbete stärker vi synskadades rättigheter globalt och bidrar till att fler får tillgång till utbildning, hälsovård och skydd mot diskriminering.

SRF har under året drivit utvecklingsprojekt tillsammans med synskadeorganisationer i Nicaragua, Rwanda, Tanzania, Botswana, Etiopien, Gambia och den afrikanska blindunionen. Fokus har legat på att stärka synskadades rättigheter genom FN:s funktionshinderkonvention.

En diskussion om hur biståndsprojekten utvecklas i olika länder har förts i arbetsgruppen för internationellt utvecklingsarbete. Gruppen beslutade att försöka hitta alternativa sätt att finansiera det framtida arbetet.

Bland årets framgångar märks:

- **Utbildning i Tanzania:** Fler barn och ungdomar med synnedsättning har skrivits in i skolan på Zanzibar och fastlandet. 69 barn som tidigare varit hemmasittare har fått skolplats.
- **Hälsa och albinism:** På Zanzibar har 57 personer med albinism fått sin hud undersökt för tidig upptäckt av hudcancer, varav flera remitterats till specialistsjukhus.
- **Nya lagar och rättigheter:** Botswana har antagit en ny lag mot diskriminering av personer med funktionsnedsättning, som träder i kraft 2025. Afrikanska protokollet om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har ratificerats, vilket innebär att det nu gäller i hela Afrika.
- **Stärkt stöd i Nicaragua:** Genom ett utbildningsprogram som SRF driver tillsammans med utbildningsministeriet finns nu fler lärare med kompetens att undervisa elever med synskador.
- **Vita käppens dag:** I Rwanda genomfördes en nationell informationskampanj i samarbete med ett stort telefonföretag och trafikpolisen i Kigali stoppade trafikanter för att berätta om den vita käppen.
- **Nationell aktionsplan:** En nationell aktionsplan har antagits av Tanzanias parlament för att skydda personer med albinism som utsätts för trakasserier på grund av sin funktionsnedsättning.

Uppdragsverksamhet

Punktskriftsverksamheten

Under kongressmiddagen 2024 tilldelades Mona Forsell och Ulrika Nyberg, Eva Björks stipendium på 10 tkr. Mona och Ulrika har i flera decennier drivit företaget Punkt Design AB med syftet att skapa goda förutsättningar för god kvalitet och produktutveckling inom punktskriftsområdet.

Under året har vi tekniskt anpassat 22 nya titlar samt producerat 2 206 kopior av nya och äldre titlar till synskadade och personer med dövblindhet som deltar i studieförbundens och folkhögskolornas folkbildningsverksamhet.

Sex nybörjarkurser i punktskrift under året varav en var för personer med dövblindhet. På kurserna för synskadade deltog 40 deltagare vilket är maxantalet. På kursen för personer med dövblindhet deltog fem personer.

Våra 17 Synliga krisinstruktörer har erbjudits vidareutbildning.

På Retina Sveriges höstmöte arrangerade vi en dag om punktskrift.

Ledarhundsverksamheten

Den 1 april överläts ledarhundsverksamheten till Myndigheten för Delaktighet enligt riksdagsbeslut från 2022. Detta föregicks av ett gediget arbete under årets första kvartal för att flytten skulle bli så smidig som möjligt, både för personal och ledarhundsförare.

Organisationsstöd

Under 2024 inkom 48 ansökningar från SRF distrikt-, lokal- och branschföreningar om verksamhetsstöd till en sammanlagd summa av 1 655 tkr. 39 ansökningar beviljades till en summa av 1 185 tkr.

Under året hölls en utbildning för ombudsmän med fokus på verksamhetsutveckling och en utbildning i samband med kongressen. Administratörerna erbjöds en utbildning och Arbetsledare en.

Funktionärsutbildningar hölls i Region syd (SRF Blekinge, Kronoberg, Kalmar, Jönköping & Skåne) och Region DEST (SRF Sörmland, Östergötland, Värmland & Örebro län). Totalt deltog 35 personer.

Kommunikation

SRF:s pressarbete sätter oss på kartan och bidrar till positiv förändring för synskadade, både individuellt och strukturellt, och vi har nått ut starkt under 2024. Särskilt engagemang ser vi när vår förbundsjurist kan rapportera om aktuella ärenden där synskadades ohållbara situationer blir belysta. Det skapar ökad förståelse för de orättvisor som våra medlemmar utsätts för hos allmänheten och leder ofta till starka reaktioner och i vissa fall även till att felaktiga beslut rivits upp. Mediebevakning visar att räckvidden för våra frågor har ökat med 3 % och hela 11 % fler medier rapporterar om våra frågor under 2024.

Några höjdpunkter i pressarbetet under året som gått:

- Vi fick in en debattartikel i Aftonbladet undertecknad Niklas Mattsson. Där lyfts problematiken med indragen ledsagning för synskadade. Även ledarplats i samma tidning lyfte oss.
- Att Nicolina Pernheim Goodrich, bronsmedaljör i judo i Paralympics, fått sin ledsagning indragen har också spridits i flera stora nationella medier. Däribland en debattartikel om ledsagning i Expressen tillsammans med Parasport Sverige och Unga med Synnedsättning.
- Tiina Nummi Södergren, andra vice ordförande i SRF:s förbundsstyrelse, intervjuades i TV4 när den nya synskadade Barbiedockan lanserades.
- Niklas Mattsson, ordförande i SRF, och förbundsjurist Anna Quarnström har intervjuats i Dagens Nyheter om ledsagning i olika sammanhang.
- Anna Quarnström har intervjuats i TV4-nyheterna om ledsagning, med utgångspunkt i fallet Evelinas i Piteå.
- Flera stora medier, bland andra TV4 och Göteborg-Posten, rapporterade om riksdagens tillkännagivande om ledsagning.
- TV4 har lyft diskriminering mot ledarhundsförare i ett inslag där Niklas Mattsson intervjuas.

På sociala medier har vår räckvidd ökat med 1,5 % och våra sökord omnämns 2,3 % mer än året innan. De unika sociala medier vi har synts i är 9 % fler i år. Vår egen Facebookkanal laddas löpande med information om våra aktiviteter och rapporter från vårt påverkansarbete men också med nyheter och aktuella händelser som rör synområdet och våra medlemmar. Inläggen leder ofta till engagemang och interaktion.

Perspektiv och Synpodden utgör viktiga komplement till arbetet med att nå ut i övrig nyhetsmedia. Här bevakas synområdet i stort, vad gäller den intressepolitiska utvecklingen i landet, medicinsk forskning, tillgänglighet, idrott och hälsa. Men minst lika viktigt är rollen att vara ett stöd och inspiratör i läsarnas liv utifrån synnedsättningen och ge konkreta tips om hjälpmedel eller strategier för att hantera sin vardag. Dessutom är de en plattform där vi kan sprida vad som händer i hela organisationen.

Synpodden har utkommit med sex ordinarie avsnitt och ett specialavsnitt från organisationens kongress under året. Antalet lyssningar har oftast legat mellan 700 och 800 lyssningar per avsnitt. Perspektiv har utkommit med fyra nummer under året och upplagan ligger på drygt 10 000 exemplar per nummer med de olika medieslagen hopräknade.

Långsiktig finansiering

Under 2024 har ett antal insatser genomförts för att utöka resultatet från insamlingsarbetet. Bland annat har arbetet med gåvobrev utvidgats och samtidigt genomförde vi framgångsrika tester med att bifoga give aways till utvalda målgrupper. Valpkalendern har fortsatt vara lika populär, efterfrågan och givandet var omfattande och insatsen för att nå fler förstagångsgivare lyckades bra. Den målgruppen nås sedan under året av gåvobrev med information om verksamhetens arbete och möjlighet att ge en gåva för att stödja det. Vi mottog också ett utökat antal större gåvor och testamenten.

Resultat gåvor 2024

- **Valpkalendern:** 18 700 tkr (ökning). Sänkning av lägsta belopp har attraherat nya givare.
- **Givarbrev:** 12 900 tkr (ökning tack vare fler utskick). Tester med give-aways har haft positiv effekt.
- **Minnesgåvor och hyllningsgåvor:** 657 tkr (liten minskning).
- **Månadsgåvor:** Stabilt på 600 tkr.
- **Spontangåvor:** 2 600 tkr (ovanligt hög summa).
- **Testamenten:** 7 900 tkr (ovanligt hög summa).

Effekter av insatser

Det diversifierade insamlingsarbetet minskar beroendet av intäkter från Valpkalendern och sprider riskerna. Gåvobreven bidrar förutom med inkomna gåvor också som informationsbärare för organisationen och våra frågor. Den ökade synlighet leder till engagemang och bidrar till ett ökat medlemsantal, större gåvor och testamenterade gåvor. Den långsiktiga effekten är att vi inte bara bibehåller vår verksamhet, vi kan dessutom expandera den.

Bidrag från Synskadades stiftelse

Efter ansökan till stiftelsen beslutade stiftelsen initialt att bevilja SRF ett verksamhetsbidrag om 14 600 tkr (14 200) för året i syfte att delfinansiera förbundets olika verksamheter. Stiftelsen återtog 282 tkr av ej förbrukade bidrag under året.

Vidare har SRF efter ansökan erhållit 4 700 tkr (4 200) i bidrag från stiftelsen som vidareförmedlats till Almåsa Havshotell AB för rekreation, 4 000 tkr (4 000), samt familjeveckan, 200 tkr.

SRF och Synskadades stiftelse har en överenskommelse att SRF ansöker från stiftelser om bidrag till enskilda behövande synskadade som stiftelsen beslutar om. Under året har SRF vidareförmedlat 901 tkr (1 266) till Synskadades stiftelse för ändamålet.

Bidragen fördelades enligt följande:

Verksamhet	År 2024	År 2023
Ögonforskning	500	500
Individstöd	1 700	1 800
Rehabiliterings- och habiliteringsverksamhet	550	650
Barn- och föräldraverksamhet	300	530
Rekreation för synskadade	1 000	700
Internationell verksamhet	1 000	1 000
Stöd till distriktens arbete för uppsökande verksamhet	7 000	6 000
Undervisning och utbildning	950	1 350
Göra information tillgänglig för synskadade	1 300	1 320
Uppsökande verksamhet	300	350
Summa	14 600	14 200

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Vid förbundsstyrelsens sammanträde i februari beslutades en förändring av delegationsordningen. Syftet med förändringen är att förbundsstyrelsen ska vara mer delaktig i operativa beslut kopplade till väsentliga förändringar i kansliorganisationen.

I anslutning till detta lämnade tre ledamöter sina uppdrag i förbundsstyrelsen med omedelbar verkan. Besluten grundades i meningsskiljaktigheter på flera punkter mellan ledamöterna och övriga delar av styrelsen.

Vidare beslutade Socialstyrelsen den 5 februari om ett ökat organisationsstöd till förbundet med 921 tkr jämfört med föregående år. Det totala stödet för 2025 uppgår därmed till 7 908 tkr.

Sedan årsskiftet har det varit stor volatilitet i värdepappersportföljens marknadsvärde. Handelskriget från den amerikanska presidenten med förhöjda tullavgifter har inte tagits emot väl av marknaden. Kansliet och förbundsstyrelsen följer aktivt utvecklingen för att vidta åtgärder för att minimera eventuella större negativa effekter.

Resultat och ställning

Verksamhetsintäkterna minskade från 110 928 tkr föregående år till 100 340 tkr under 2024. Trots detta uppgick årets resultat efter skatt till ett överskott på 10 662 tkr, att jämföra med föregående års överskott på 8 628 tkr. Det egna kapitalet har därmed stärkts ytterligare och uppgår vid årets slut till 102 110 tkr, en ökning från 91 448 tkr.

Det strategiska upplägget för SRF:s ekonomi är att balans i resultatet eftersträvas över tid, snarare än varje enskilt år. Budgeteringen sker med målsättningen att resultatet ska vara nära noll, men med hänsyn till olika satsningar, och att vissa intäkter, framför allt gåvor från arv samt finansiellt resultat, kan variera kraftigt mellan olika år. Därför är det strategiskt att planera resultatet utifrån en längre cykel över flera år, snarare än ett strikt årligt balanskrav.

Detta sätt att planera ekonomin ger SRF stabilitet och flexibilitet i ett långsiktigt perspektiv. Genom att resultatet får variera mellan åren kan organisationen stå starkt även när vissa intäktskällor minskar temporärt. Det goda resultatet för 2024 stärker den finansiella beredskapen och ger förbundet möjlighet att möta framtida utmaningar med fortsatt fokus på medlemmarnas behov och rättigheter. Den positiva utvecklingen skapar också handlingsutrymme för strategiska satsningar och kapacitetsuppbyggnad inom prioriterade områden.

Vid balansdagen hade SRF tre fastigheter som erhållits som arv. Dessa har värderats och intäktsförts med sina taxeringsvärden, totalt 1 100 tkr, och planeras att säljas under 2025.

Överlåtelsen av ledarhundsverksamheten till Myndigheten för Delaktighet (MFD) har medfört ett intäktsbortfall på 21 500 tkr, samtidigt som kostnaderna minskat i motsvarande grad. Effekten på årets resultat har därmed varit neutral, men verksamhetens omfattning har förändrats strukturellt i och med denna övergång.

De gemensamma kostnaderna, de så kallade overheadkostnader, omfattar bland annat förtroendemannaorganisation, lokalhyror, kontorsservice, ledning, ekonomiadministration, personaladministration/HR, IT-stöd samt arkiv och museum. Totalt uppgick de gemensamma kostnaderna under 2024 till 19 856 tkr (18 131 tkr). Kongressen redovisas separat, (genomförs vart tredje år), och uppgick till 3 300 tkr (88 tkr).

Vi har under året erhållit rabatter på pensionskostnader motsvarande 460 tkr (870 tkr).

Därutöver har 310 tkr av tidigare avsatta ändamålsbestämda medel utnyttjats i enlighet med sitt syfte, medan 57 tkr har avsatts till ändamålsbestämda medel för framtida satsningar.

5 år i sammandrag med internredovisning samt nyckeltal (i Mkr)

	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetsintäkter	100,3	110,9	107,7	112,1	98,2
Verksamhetskostnader	-94,0	-105,0	-110,5	-99,2	-95,0
Verksamhetsresultat	6,3	5,9	-2,8	12,9	3,2
Finansiellt resultat	4,7	2,7	-1,9	7,2	-0,6
Extraordinära poster	-0,3	0	14,1	0	0
Årets skatt	0	0	-1,7	0	0
Årets resultat	10,7	8,6	7,7	20,1	2,6
Balansomslutning	108,8	102,8	93,6	89,8	69,0
Soliditet	94%	89%	89%	84%	80%

	2024	2023	2022	2021	2020
Medelantal anställda	52	58	58	56	56
Antal medlemmar	11 647	11 487	11 305	11 175	11 320

Flerårsöversikt av ändamål %

	2024–22	2023–21	2022–20	2021–19	2020–18
Ändamålskostnader	70%	70%	72%	80%	83%
Administrationskostnader	21%	20%	19%	19%	18%

Flerårsöversikten är upprättad enligt Svensk Insamlingskontrolls definitioner, där minst 75% av insamlade medel under en treårsperiod delas ut till ändamålen. För den senaste treårsperioden har 70% (70%) fördelats till ändamålen.

Finansiella instrument

Samarbetet med kapitalförvaltare Söderberg & Partners har fortsatt under året. Förvaltningen sker diskretionärt i enlighet med SRF:s kapitalförvaltningspolicy och omfattar både aktiva och passiva fonder med god riskspridning mellan aktier och räntebärande värdepapper.

SRF:s portfölj har utvecklats mycket väl under 2024. Marknadsvärdet ökade med 11,9 %, vilket kan jämföras med ett referensindex om 15,1 %. Vid årets slut uppgick marknadsvärdet till 94 977 tkr (69 079 tkr).

Under året har vi vid två tillfällen överfört överskottslikviditet om 8 000 tkr i november och 10 000 tkr i december.

Utdelningar från värdepapper uppgick till 3 000 tkr och den orealiserade värdeökningen (dold reserv) vid årsskiftet uppgick till 4 695 tkr (1 335 tkr).

Kostnader för förvaltning samt rabatter vid fondköp har beaktats i det finansiella resultatet.

För ytterligare information om marknadsvärdet av de finansiella instrumenten, se not 14.

Medlemsstatistik

Antalet medlemmar vid årsskiftet var 11 647 (11 487) varav synskadade medlemmar var 8 376 (8 305) vilket motsvarar 71,9 % av medlemmarna (72,3). 63,96 % av medlemmarna är kvinnor (64,03). Antalet synskadade medlemmar 31 år eller yngre blev 537 (571). Antalet juridiska medlemmar var 1 (3).

Hållbarhetsupplysningar

Vi utgår från varje människas unika och lika värde, vilket genomsyrar hela vår verksamhet. SRF har en policy och en åtgärdsplan för att förebygga, motverka och hantera trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Arbetet med att skapa trygga och inkluderande miljöer är en självklar del av vårt ansvar som organisation.

På rikskansliet finns en arbetsmiljökommitté som regelbundet genomför riskanalyser. Identifierade behov dokumenteras i en åtgärdslista med tydlig ansvarsfördelning och tidsplan för genomförande.

Eftersom vår arbetsplats består av både synskadade och seende medarbetare har vi tagit fram särskilda riktlinjer som tydliggör förhållningssätt kring kommunikation, tillgänglighet och ledsagning. Det bidrar till en arbetsmiljö där alla kan arbeta på lika villkor.

Vi vill också bedriva vår verksamhet så klimat- och resurseffektivt som möjligt. Som exempel bokar vi våra resor klimatsmart och vi använder miljömärkt papper, kuvert och trycksaker.

För att säkerställa förtroende och objektivitet har SRF en jävspolicy. Den är utformad för att förhindra att personer i ledande ställning, såsom ledamöter i förbundsstyrelsen eller särskilda arbetsgrupper, riskerar att hamna i situationer där personlig vinning kan förekomma eller misstänkas. Policyn omfattar även anställda och deltagare i organisationsrådet samt kongressen.

Framtida utveckling

Organisationsutveckling och intressepolitisk påverkan

Liksom tidigare år finns många utmaningar kvar för att vi ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv.

Det övergripande temat för kongressperioden 2021–2024 var ”Starka och självständiga individer i livets alla faser”, med utbildning, arbetsmarknad, digital teknik, frågor inriktade mot äldre samt habilitering och rehabilitering som intressepolitiska fokusområden. Vi prioriterade också arbetet med att bygga ett starkt och relevant SRF. Som ett led i detta tillsatte förbundsstyrelsen en organisationsutredning som ska leda till nya arbetssätt och möjligheter för våra distrikt och lokalföreningar att fortsätta vara den stabila grund som vår organisation vilar på.

Kongressen antog ett nytt intressepolitiskt program, en ny verksamhetsinriktning och under de kommande åren kommer vi prioritera att fortsatt arbeta för ett inkluderande samhälle där våra rättigheter respekteras genom en väl fungerande färdtjänst, tillgång till ledsagning och digital inkludering och möjligheter till en god försörjning.

Vi vill också att vår organisation ska kännas relevant för fler synskadade och att allas engagemang och erfarenheter tas tillvara.

Ett annat mål är att fler blir medvetna om sina rättigheter och stötts till självständighet på olika sätt, bland annat genom en bättre rehabilitering.

Kansliet

Riksförbundet står inför en fortsatt utveckling och anpassning av kansliets arbete för att möta framtidens krav på effektivitet, digitalisering och medlemsnytta. Vårt fokus ligger på att skapa en stabil och långsiktig verksamhet som på bästa sätt stödjer hela organisationen i genomförandet av vårt gemensamma uppdrag.

En viktig del i detta är att stärka kompetensen hos både medarbetare och förtroendevalda. För att kunna möta framtidens utmaningar behöver vi ett professionellt kansli med god förmåga till tvärfunktionellt och samordnat arbete. Kompetensutvecklingen sker bland annat genom utbildningsinsatser för att höja den digitala kunskapen inom hela organisationen och genom att införa nya digitala arbetssätt och system som förenklar och förbättrar verksamheten.

Vi har under året påbörjat ett arbete med att effektivisera kansliets arbetsprocesser, digitalisera stödsystem och fokusera på smart resursanvändning. Som en följd av detta har en minskning av overheadkostnaderna inletts. Denna utveckling kommer att fortsätta under 2025, med målet att frigöra resurser till kärnverksamheten och medlemsnyttan.

Allt detta gör vi för att på bästa sätt kunna stötta våra medlemmar, distrikt, lokalföreningar och branschföreningar, det är för deras skull vi finns till. Genom att arbeta mer effektivt och hållbart skapar vi bättre förutsättningar för hela organisationens arbete framåt.

Stöd till forskning och utveckling

Ögonfonden har som ändamål att främja och initiera vetenskaplig ögon- och synforskning i syfte att förebygga och behandla ögonsjukdomar samt att effektivt utnyttja kvarvarande synförmåga. Fonden främjar sitt ändamål i huvudsak genom utdelning av forskningsanslag och forskningsstipendier. SRF har under 2024 bidragit med 550 tkr (575) till Ögonfonden. Vi har också haft vår årliga träff med övriga organisationer i samarbetet med Synfrämjandet.

Sedan 1992 har SRF:s Ögonvårdspris delats ut i regel under ett kongress år. Marie Burstedt, överläkare från Umeå och Anders Kvanta, överläkare från Stockholm tilldelades priset 2024. En jury bestående av representanter från Synfrämjandet utsåg pristagarna. De har delat på 100 tkr.

Effektrapport 2024

Vi vill uppnå

Vi arbetar för synskadades rätt till delaktighet och jämlikhet i alla delar av samhället, tillsammans med social gemenskap och stöd, så att varje individ kan leva ett självständigt och aktivt liv.

Hur vi verkar

Organisationen präglas av öppenhet och demokrati, där alla medlemmar kan göra sin röst hörd och allas synpunkter är välkomna. All vår information ges ut i för synskadade läsbar form, så att alla kan ta del av den. Vi är en treplansorganisation med lokalföreningar, distrikt och riksförbund samt med nationella branschföreningar av synskadade som är anslutna till riksförbundet. Synskadefrågorna ser inga landsgränser, därför arbetar vi även globalt.

Våra strategier för förändring

Vi verkar genom tre kompletterande strategier:

- Opinionsbildning
- Intressepolitiskt påverkansarbete
- Genom stöd till individen.

Vår kapacitet och organisationer

SRF består av cirka 11 600 medlemmar organiserade i 23 distrikt, 106 lokalföreningar, 11 branschföreningar, 2 nätverk och 3 intressegrupper. Tillsammans skapar vi kraft för förändring.

Målstyrning, uppföljning och lärande

Våra mål beskrivs i verksamhetsinriktningen som beslutas av kongressen, vilket sedan bryts ned i årliga verksamhetsplaner. Förbundsstyrelsen får regelbunden rapportering från rikskansliet och kan omprioritera vid behov. Vi utvecklar kontinuerligt metoder för uppföljning, lärande och resultatförbättring.

Vårt globala engagemang

Genom vårt globala arbete följer vi regelbundet upp insatser tillsammans med våra samarbetspartners. Uppföljningen sker både i fält och via rapportering till exempelvis MyRight och ForumCiv.

Disposition av årets resultat

Resultatet av årets verksamhet och förbundets ställning framgår av förvaltningsberättelsen samt efterföljande resultat- och balansräkningar jämte tilläggsupplysningar och noter.

Årets ekonomiska resultat uppgår till 10 662 tkr (8 628 tkr).

Förslag till resultatdisposition

Till förfogande står:

Balanserat kapital	65 334
Årets resultat	10 662
	75 996

Styrelsen föreslår att:

För utnyttjande av ändamålsbestämda medel	-310
För avsättning till ändamålsbestämda medel	57
I ny räkning överförs	76 249
	75 996

Resultaträkning

Verksamhetsintäkter	Not	År 2024	År 2023
Förbundsavgifter	1	730	720
Gåvor	2	49 374	39 543
Bidrag	3	47 654	68 711
Övriga intäkter		2 582	1 954
Summa verksamhetsintäkter		100 340	110 928

Verksamhetskostnader	Not	År 2024	År 2023
Ändamålskostnader	*	-65 370	-83 411
Medlemskostnader	*	-1 534	- 1 360
Insamlingskostnader	*	-4 323	-2 076
Administrationskostnader	*	-19 856	-18 131
Kongressen	*	-3 300	-88
Summa verksamhetskostnader		-94 383	-105 066

* Not 4, 5, 6 och 7.

	Not	År 2024	År 2023
Verksamhetsresultat		5 957	5 862

Resultat från finansiella investeringar	Not	År 2024	År 2023
Resultat från värdepapper och fordringar är anläggningstillgångar	8	4 709	2 838
Övriga ränteintäkter och -kostnader	9	14	-72
Summa resultat från finansiella investeringar		4 723	2 766

	Not	År 2024	År 2023
Resultat efter finansiella poster		10 680	8 628
Skatt på årets resultat	10	-18	0
Årets resultat		10 662	8 628

Balansräkning – Tillgångar

Anläggningstillgångar	Not	2024-12-31	2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för medlems- och givarregister	11	1 463	2 896
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	12	138	381
Finansiella anläggningstillgångar	13, 14	93 481	70 944
Summa anläggningstillgångar		95 082	74 221

Omsättningstillgångar	Not	2024-12-31	2023-12-31
Varulager		30	35
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		287	188
Övriga fordringar		2 688	2 446
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	1 508	1 880
Summa kortfristiga fordringar		4 483	4 514
Kassa och bank	16	9 193	24 039
Summa omsättningstillgångar		13 706	28 588
SUMMA TILLGÅNGAR		108 788	102 809

Balansräkning – Eget kapital och skulder

Eget kapital och skulder	Not	2024-12-31	2023-12-31
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel			
Ändamålsbestämda av givaren		5 536	5 846
Ändamålsbestämda av förbundsstyrelsen		10 705	10 648
Verksamhetsbestämda av förbundsstyrelsen		9 620	9 620
Summa ändamålsbestämda medel		25 861	26 114
Fritt eget kapital			
Balanserat kapital		65 587	56 706
Årets resultat		10 662	8 628
Summa fritt eget kapital		76 249	65 334
Summa eget kapital		102 110	91 448
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 502	2 413
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	17	282	1 807
Övriga skulder		2 847	3 066
Skatteskulder	10	18	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	2 029	4 075
Summa kortfristiga skulder		6 678	11 361
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		108 788	102 809
Ansvarsförbindelser	19	200	50

Förändring av eget kapital

	Ändamåls- best. medel	Balanserat kapital**	Totalt eget kapital
Ingående balans 2024-01-01	26 114	65 334	91 448
Reserveringar enligt förbundsstyrelsen	57	-57	0
Utnyttjanden enligt givaren	-310	310	0
Årets resultat	0	10 662	10 662
Utgående balans 2024-12-31	25 861	76 249	102 110

** Balanserat kapital är inkl. årets resultat.

Gåvor och arv inkomna under året där givaren angett att medlen ska användas för särskilda ändamål och när medlen helt eller delvis inte kunnat användas under räkenskapsåret har de ändamålsbestämda medlen ökat som ändamålsbestämt av givaren.

Specifikation av ändamålsbestämda medel 2024-12-31

Ändamålsbestämda av givaren	Ingående	Förändring	Utgående balans
Alvar och Frida Bloms Fond	3 778	0	3 778
Bäverdals fond för vård och hjälp åt behövande blinda	1 413	-300	1 113
Eva Björks stipendium	84	-10	74
Stina Jacobsson, barnverksamhet	454	0	454
Lilly Juul-Möller, hjälp åt synskadade bryta isoleringen	100	0	100
Gåvor Göte Lingshede (Museet)	17	0	17
Summa	5 846	-310	5 536

Ändamålsbestämda av förbundsstyrelsen	Ingående	Förändring	Utgående balans
Arbetsmarknad	75	0	75
Gåvor biståndsverksamheten	89	0	89

Ändamålsbestämda av förbundsstyrelsen	Ingående	Förändring	Utgående balans
Internationell konferens, EGDF	50	0	50
Internationellt utbyte	169	0	169
Organisationsutveckling distrikt och lokalföreningar	2 000	0	2 000
Internt ekonomiskt stöd till distrikt och lokalföreningar	1 500	0	1 500
Rehab distrikten	288	57	345
Ett relevant och starkt SRF	1 500	0	1 500
Medlemsrekrytering	1 500	0	1 500
Funktionärsutvecklingsprojekt	901	0	901
Internt ekonomiskt stöd nätverk	75	0	75
Tillgänglighetsanpassning hemsida	200	0	200
Utveckling Prismaregistret	500	0	500
Medl.reg.inbet. alternativ medlemsavgift	150	0	150
Gemensamt, utredning organisationen	500	0	500
Personalutveckling	1 150	0	1 150
Summa	10 648	57	10 705

Verksamhetsbestämda av förbundsstyrelsen	Ingående	Förändring	Utgående balans
Avsättning kongressen 2024 & 2027	6 500	0	6 500
Lönesystem och HR	1 000	0	1 000
Arkivarbete och historisk dokumentation	969	0	969
Flytt av museum / projektledare	1 150	0	1 150
Summa	9 620	0	9 620

	Ingående	Förändring	Utgående balans
Summa totalt	26 114	-253	25 861

Kassaflödesanalys

	År 2024	År 2023
Den löpande verksamheten		
Verksamhetsresultat	5 957	5 862
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	1 548	1 608
Förändringar av årets skattekostnad	0	0
Gåva fastighet, taxeringsvärde	-1 108	0
Resultat vid försäljning av inventarier	0	0
Summa	440	1 608
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar	2 701	3 014
Räntor, netto	14	-72
Betald inkomstskatt	0	-1 660
Summa	2 715	1 282
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av verksamhetskapital	9 112	8 752
Förändringar i verksamhetskapital		
Förändringar av varulager	5	6
Förändringar av kortfristiga fordringar	1 138	146
Förändringar av kortfristiga skulder	-4 701	2 272
Summa	-3 558	2 424
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 554	11 176

Investeringsverksamheten

	Not	År 2024	År 2023
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		129	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		0	-187
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-44 118	-151 355
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		23 589	140 581
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-20 400	-10 961
Årets kassaflöde		-14 846	215
Likvida medel vid årets början		24 039	23 824
Likvida medel vid årets slut	19	9 193	24 039

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

SRF:s redovisnings- och värderingsprinciper följer årsredovisningslagen (1995:1554), Bokföringsnämndens allmänna råd K3 (BFNAR 2012:1) för ideella föreningar samt Giva Sveriges styrande riktlinjer för årsredovisning enligt K3.

SRF uppfyller även de krav som ställs av Svensk Insamlingskontroll för organisationer med 90-konto.

Övriga tillämpade principer är oförändrade jämfört med föregående räkenskapsår.

Förbundsavgifter

Förbundsavgifter avser de av kongressen fastställda avgifterna som SRF:s distrikt betalar till riksförbundet. Distriktsavgifterna redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken SRF tar emot en tillgång som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva.

Om tillgången erhålls därför att SRF uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och SRF har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag.

Gåvor redovisas i huvudregel som intäkt när de erhålls. Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärdet vid gåvotillfället. Erhållna gåvor redovisas netto, det vill säga efter avdrag för de direkta kostnader som kan uppkomma vid försäljning av en tillgång. Gåvor där givaren bestämt att medlen ska användas till särskilda ändamål särredovisas som ändamålsbestämda medel i eget kapital om de ej är förbrukade under året.

Bidrag som erhållits för att täcka direkta verksamhetskostnader återrapporeras till bidragsgivaren och redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Övriga intäkter

Övrig försäljning har varit informationsmaterial, annonser i medlemstidningen, kurs- och deltagaravgifter för aktiviteter som funktionärsutbildning och SRF Go samt hyresintäkter. Övriga intäkter har även omfattats av royalties från Lyckopenningen som hanteras av återförsäljaren Hovjuvelerare Jos W Bohlin's Eft. AB. SRF erhåller en fast ersättning samt rörlig royalty per såld Lyckopenning.

Verksamhetskostnader

Verksamhetens ändamålskostnader redovisas i resultaträkningen utifrån funktion för att återspegla SRF:s verksamhet.

Balansräkningen

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas inflyta.

Immateriella anläggningstillgångar

Avskrivning av medlems- och givarregistret sker linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden om fem år och under 2024 har inga utvecklingsutgifter aktiverats.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde och skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden.

Datorer ses som förbrukningsinventarier och skrivs av samma år som inköpet enligt Skatteverkets anvisningar vad gäller gränsbelopp för aktiveringar, vilket innebär att investeringar understigande 50 % av gällande prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Bilar har skrivits av på tre år. 1 april överläts ledarhundsverksamheten och tre tjänstebilar till Myndigheten för Delaktighet efter ett riksdagsbeslut från 2022. Övriga inventarier skrivs av under fem år.

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga värdepappersinnehav i aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet enligt portföljmetoden. Om det verkliga värdet har minskat och denna värdenedgång bedöms vara varaktig sker en nedskrivning. Vid värderingen tillämpas portföljmetoden "kollektiv värdering".

Andelar i bostadsföreningen värderas till anskaffningsvärdet om inte det verkliga värdet har minskat och denna värdenedgång bedöms vara varaktigt, då sker en nedskrivning.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas enligt lägsta värdets princip vilket betyder till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Varulager

Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först-in-först-ut-metoden (FIFU). Varulagret består av förtjänstnålar och förtjänstberlocker och har ett ekonomiskt värde om 30 tkr (35). Det symboliska värdet det representerar för våra medlemmar är gemenskap och långvarigt engagemang, det samhälle vi har byggt tillsammans. Varje berlock och förtjänstnål är en påminnelse om den starka gemenskap och det långvariga engagemanget som kännetecknar vår organisation.

Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel i eget kapital avser kapitalet som av givare eller donator bestämt ska användas till särskilda ändamål samt där gåvan ännu inte är förbrukad.

Kapitalet består även av medel som av förbundsstyrelsen beslutat ska användas till särskilda ändamål.

Förbundsstyrelsen har även verksamhetsbestämda ändamål som redovisas i eget kapital för särskilda ändamål.

När riksförbundet belastas med kostnader för ändamålet redovisas dessa i resultaträkningen. Utnyttjanden redovisas därefter av för ändamålet avsatta medel som en omföring mellan posterna ändamålsbestämda medel och årets resultat i balansräkningen med motsvarande belopp.

Leasing

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt indirekt metod och utgår från verksamhetsresultat inom den löpande verksamheten.

Noter

Not 1 - Förbundsavgifter

Förbundsavgifter	År 2024	År 2023
Förbundsavgifter	727	716
Stödjande medlemmar	3	4
Summa	730	720

Not 2 - Gåvor

Gåvor	År 2024	År 2023
Allmänheten	34 815	30 140
Testamenten och minneshyllningar	8 537	2 892
Lotterier	2 929	4 563
Företag	110	164
Stiftelser och fonder	2 983	1 784
Summa	49 374	39 543

Not 3 – Bidrag

Privaträttsliga bidrag	År 2024	År 2023
Egeninsatser biståndsprojekt från distrikten	55	55
Stiftelser och fonder	24 567	24 376
Summa privaträttsliga bidrag	24 622	24 431

Offentliga bidrag	År 2024	År 2023
EU	19	142
Myndigheter (organisationsstöd, lönebidrag)	9 506	9 183
Statsbidrag uppdragsverksamheter	9 732	30 910
Sida (MyRight)	3 775	4 045
Summa offentliga bidrag	23 032	44 280

	År 2024	År 2023
Summa bidrag	47 654	68 711

Not 4 - Operationell leasing

SRF leasar framför allt kontorslokaler. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 3 569 tkr (3 244 tkr).

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

Leasingavgifter, förfallotidpunkt	År 2024	År 2023
Inom 1 år från balansdagen	3 444	3 447
1–5 år från balansdagen	18 275	19 250
Senare än 5 år från balansdagen	-	-
Summa	21 719	2 697

Avtalsperioden som förföll 2022-12-31 har förlängts med ny period om 36 månader med hyresvärden Iris Förvaltning AB.

Leasingintäkterna består helt av hyresintäkter. Intäktsförda leasingintäkter uppgår till 306 tkr (152 tkr).

Framtida leasingintäkter förfaller enligt följande:

Leasingintäkter, förfallotidpunkt	År 2024	År 2023
Inom 1 år från balansdagen	306	303
1–5 år från balansdagen	1 530	1 517
Senare än 5 år från balansdagen	-	-
Summa	1 836	1 820

Hyreskontrakt tecknades med nya hyresgästerna Unga med Synnedsättning 2023-06-15 fram till och med 2025-12-31. Uppsägning av detta kontrakt är 9 månader före den avtalade hyrestidens utgång. I annat fall är kontraktet för varje gång förlängt med 36 månader.

Not 5 - Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda

År 2024 Kvinnor	År 2024 Män	År 2023 Kvinnor	År 2023 Män
33	19	41	17

Av de anställda var 21 synskadade (21) och 31 seende (37). Uppgifterna avser antalet personer/tjänster vid rikskansliet per den 31 december respektive år och inkluderar ordföranden. I rikskansliet har inräknats personal i Enskede och personal som arbetar på annan ort.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare på balansdagen

	År 2024 Kvinnor	År 2024 Män	År 2023 Kvinnor	År 2023 Män
Styrelsen	5	8	6	7
Ledande tjänstemän, exkl. ordförande	4	1	4	3

Löner och ersättningar	År 2024	År 2023
Förbundsstyrelsen och ordföranden	1 021	1 011
Kanslichef	733	709
Övriga anställda	23 155	23 694
Totala löner och ersättningar	24 909	25 414
Sociala kostnader	9 846	9 646
(varav pensionskostnader)	(2 340)	(2 417)

Ersättningar till förbundsstyrelsen avser styrelsearvoden enligt kongressbeslut 2021 samt förlorad arbetsförtjänst och skattepliktiga reseersättningar i samband med sammanträden och övriga uppdrag samt lön och arvode för förbundsordföranden. Av pensionskostnaderna avser 205 tkr (137) organisationens förbundsstyrelse och kanslichef. Förbundsordförande och kanslichef har inga individuella pensionsavtal, utan premier inbetalas enligt KTP-planen liksom för övriga anställda.

Nuvarande förbundsordföranden har ett avtal som ger mellan en och sex månadslöner i avgångsvederlag om uppdraget avslutas. Detta oaktat om uppdraget avslutas genom val eller på egen begäran. Antalet månader som avgångsvederlag betalas beror på uppdragets längd räknat i antal år. Samordning sker med annan inkomst.

Kanslichefens villkor följer gällande kollektivavtal liksom för övriga anställda.

Förbundsstyrelsens ledamöter uppbär också vissa arvoden från andra myndigheter, stiftelser, organisationer och företag, där de sitter i styrelser, nämnder, råd, arbetsgrupper och liknande nominerade eller utsedda till representanter för riksförbundet eller för Synskadades stiftelse. Det sammanlagda beloppet för samtliga styrelsemedlemmar har under 2024 varit 92 tkr (98 tkr). De organisationer man fått ersättning från är Synskadades stiftelse, Myndigheten för delaktighet och MyRight.

I beloppet för övriga anställda ingår för 2024 utbetalda arvoden och förlorad arbetsförtjänst om totalt 1 095 tkr (702 tkr).

Not 6 - Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar	År 2024	År 2023
Medlems- och givarregister	1 433	1 433
Inventarier	90	78
Bilar	25	97
Summa	1 548	1 608

Not 7 - Upplysning om revisionsarvode och kostnadsersättning

Ersättningar till revisorer	År 2024	År 2023
Grant Thornton Sweden AB		
revisionsuppdrag	198	169
revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	156	181
konsultationer, skatterådgivning	0	23
Summa	354	373

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen samt förbundsstyrelsens förvaltning.

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget är på särskilda verksamheter där bidragsgivaren, som myndigheter, kräver revision. Konsultationer är övriga uppdrag.

Not 8 - Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	År 2024	År 2023
Utdelningar	2 993	3 309
Realisationsresultat vid försäljningar	2 008	-176
Övriga finansiella intäkter	329	247
Förvaltningskostnader	-621	-542
Summa	4 709	2 838

Not 9 - Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	År 2024	År 2023
Ränteintäkter	15	4
Räntekostnader	-1	-76
Summa	14	-72

Not 10 - Inkomstskatt

Lyckopenningen utgör näringsverksamhet med skattepliktigt resultat. Ackumulerat underskottsavdrag per 2023-12-31 för Lyckopenningen enligt senast fastställda inkomstdeklaration uppgår till 240 tkr (429 tkr).

SRF erhåller royalties för Lyckopenningen som under året gjorde ett överskott på 329 tkr. Efter avdrag för ingående underskott blir det skattepliktiga resultatet 89 tkr och inkomstskatten 18 tkr (0).

Not 11 - Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	7 167	7 167
Inköp	0	0
Försäljningar och uttrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 167	7 167
Ingående avskrivningar	-4 271	-2 837
Försäljning och uttrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-1 433	1 433
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 705	-4 271
Utgående värde	1 463	2 896

Not 12 - Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 463	1 276
Inköp	0	187
Försäljningar och uttrangeringar	-1 012	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	451	1 463
Ingående avskrivningar	-1 082	-908
Försäljning och uttrangeringar	884	0
Årets avskrivningar	-115	-174
Utgående ackumulerade avskrivningar	-313	-1 082
Utgående värde	138	381

Not 13 - Andelar i bostadsföreningar

Andelar i bostadsföreningar	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 200	3 200
Inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 200	3 200

Not 14 - Långfristiga värdepappersinnehav

Långfristiga värdepappersinnehav	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	67 744	57 146
Förvärv	44 118	151 355
Försäljning	-21 581	-140 757
Utgående anskaffningsvärde	90 281	67 744

Specifikation av värdepapper	2024-12-31 Bokfört värde	2024-12-31 Marknadsvärde	2023-12-31 Bokfört värde	2023-12-31 Marknadsvärde
Nordiska aktiefonder				
Carnegie Sverigefond	7 679	8 685	5 839	6 361
Cliens Småbolag	7 621	8 539	5 827	6 181
Danske Inv Sicav Sverige	10 777	11 414	8 331	8 703
SEB Hållbar Sverige Index	10 955	12 060	8 383	9 042
Totalt	37 032	40 698	38 380	30 287
Globala aktiefonder				
BMC Global Select Fund	22 351	22 651	0	0
Handelsbanken Global Tema	0	0	13 506	13 686
Schroder ISF Global Sust.	7 410	7 520	0	0
Storebrand Global Low V.	7 625	8 030	13 395	12 639
Totalt	37 386	38 201	26 901	26 325

Specifikation av värdepapper	2024-12-31 Bokfört värde	2024-12-31 Marknadsvärde	2023-12-31 Bokfört värde	2023-12-31 Marknadsvärde
Räntebärande				
Stats- och bostadsobligationer				
Handelsbanken Kortränt Crit	2 045	2 069	1 608	1 608
Nordea Institutionell Kortränta	2 050	2 076	1 613	1 614
Swedbank Robur Obligation	4 781	4 811	3 759	3 757
Investment Grade				
SEB Företagsobligationsfond	2 390	2 427	1 879	1 881
Storebrand FRN Företagsobligationsfond	2 371	2 424	1 858	1 8 58
High yield				
Simplicity Global Corp Bond	1 598	1 639	1 251	1 254
Öhman FRN	628	632	495	495
Totalt	15 863	16 078	12 463	12 467
Summa aktier och andelar	90 281	94 977	67 744	69 079

Not 15 - Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetald företagsförsäkring	190	188
Förutbetalda lokalhyror	341	286
Övriga förutbetalda kostnader	270	757
Upplupna intäkter från Arbetsförmedlingen	153	202
Upplupet arv	69	0
Upplupen royalty för Lyckopenningen kv.4	94	100
Övriga upplupna intäkter	391	347
Summa	1 508	1 880

Not 16 - Likvida medel

Följande delkomponenter ingår i likvida medel:

Delkomponenter	2024-12-31	2023-12-31
Kassamedel	0	1
Banktillgodohavande	8 514	23 534
Likvida medel kapitalförvaltning	679	504
Summa	9 193	24 039

Not 17 - Skuld, erhållna ej utnyttjade bidrag

Skuld, erhållna ej utnyttjade bidrag	2024-12-31	2023-12-31
Socialstyrelsen, Digitala barnbarn	0	17
Myndigheten för delaktighet, Ledarhundswerksamheten	0	607
Synskadades stiftelse	282	240
Tilläggsbidrag avseende Almåsa Havshotell	0	943
Summa	282	1 807

Not 18 - Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	2024-12-31	2023-12-31
Upplupen semesterlöneskuld, sociala avgifter, komptid	1 383	1 373
Upplupna lönekostnader och sociala avgifter	0	167
Upplupen kostnad för inköp av ledarhundar	0	930
Förutbetalda intäkter barnaktiviteter 2025	200	305
Förutbetald intäkt till projekt "Kroppsspråk"	0	400
Förutbetalt arv under utredning	38	342
Övriga förutbetalda intäkter	114	558
Summa	2 029	4 075

Not 19 - Ansvarsförbindelse

Ansvarsförbindelse	2024	2023
Resegaranti (SRF Go)	200	50

Not 20 - Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Vid förbundsstyrelsens sammanträde i februari beslutades en förändring av delegationsordningen. Syftet med förändringen är att förbundsstyrelsen ska vara mer delaktig i operativa beslut kopplade till väsentliga förändringar i kansliorganisationen.

I anslutning till detta lämnade tre ledamöter sina uppdrag i förbundsstyrelsen med omedelbar verkan. Besluten grundades i meningsskiljaktigheter på flera punkter mellan ledamöterna och övriga delar av styrelsen.

Vidare beslutade Socialstyrelsen den 5 februari om ett ökat organisationsstöd till förbundet med 921 tkr jämfört med föregående år. Det totala stödet för 2025 uppgår därmed till 7 908 tkr.

Sedan årsskiftet har det varit stor volatilitet i värdepappersportföljens marknadsvärde. Handelskriget från den amerikanska presidenten med förhöjda tullavgifter har inte tagits emot väl av marknaden. Kansliet och förbundsstyrelsen följer aktivt utvecklingen för att vidta åtgärder för att minimera eventuella större negativa effekter.

Not 21 - Definition av nyckeltal

Soliditet i %: eget kapital / balansomslutning.

Ändamålskostnader i %: ändamålskostnader / totala intäkter.

Administrationskostnader i %: administrationskostnader inklusive insamlingskostnader / totala intäkter.

Underskrifter

Enskede den dag som framgår av de elektroniska underskrifterna.

Niklas Mattsson, förbundsordförande

Gunilla Thomsson, 1:e vice ordförande

Tiina Nummi Södergren, 2:e vice ordförande

Erika Hudson

Linus Forsberg

Neven Milivojevic

Peter Tjernberg

Sam Motazed

Christoffer Telin

Maria Thorstensson

Ulrika Norelius, kanslichef

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av den elektroniska underskriften.

Grant Thornton Sweden AB

Johan Andersson, auktoriserad revisor

Följande handlingar har undertecknats den 28 april 2025

SRFs Årsredovisning 2024.pdf
(854972 byte)
SHA-512: 56d74c0fe4200972d09eddbeda2af6a99b702
90155ae585d55b9d6f93aee527a97aa217c1c4917f1d74
199890777951214fb2f22078846ca3f17f95623e6c7c3

Underskrifter

2025-04-25 12:07:16 (CET)

Christoffer Telin

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 11:49:23 (CET)

Erika Hudson

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 13:19:51 (CET)

Gunilla Thomsson

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 12:05:44 (CET)

Linus Forsberg

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 13:59:38 (CET)

Neven Milivojevic

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 11:49:24 (CET)

Niklas Mattsson

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 13:00:11 (CET)

Peter Tjernberg

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 12:47:43 (CET)

Sam Motazedi

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 17:59:21 (CET)

Tina Nummi Södergren

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-27 19:24:36 (CET)

Ulla Maria Thorstensson

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-25 12:32:20 (CET)

Ulrika Alexandra Norelius Centervik

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2025-04-28 14:19:50 (CET)

Johan Andersson

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

Undertecknandet intygas av Assently

Årsredovisning 2024

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster. Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

dedef5494f0cefe8e5286bb1c3c2731dc1565a902017c351c3cad800f293d6bee3c708685d398579edd693281233340159b93d2da9f63a73656949715524e98d

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently i enlighet med eIDAS, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014. En elektronisk underskrift får inte förvägras rättslig verkan eller giltighet som bevis vid rättsliga förfaranden enbart på grund av att underskriften har elektronisk form eller inte uppfyller kraven för kvalificerade elektroniska underskrifter. En kvalificerad elektronisk underskrift ska ha motsvarande rättsliga verkan som en handskrivna underskrift. Assently tillhandahålls av Assently AB, org. nr. 556828-8442, Sverige.